

De Herald

van de

Gereformeerde Kerken in Nederland.

Het auteursrecht van den inhoud van dit blad wordt verzekerd overeenkomstig de wet van 28 Juni 1881 (Staatsblad No. 124.)

Zondag 27 Juli 1902. No. 1282.

Dit blad wordt geregeld des Vrijdags aan de geabonneerden verzonden. Bijdragen van medewerkers, ingezonden stukken en alles wat verder den inhoud van dit blad betreft, te adresseren aan de REDACTIE. Abonnementen en Advertenties aan de ADMINISTRATIE; Bureau: Warmoesstraat 96, te Amsterdam. Inzendingen, die later dan Dinsdag vóór namiddag te 12 uren worden ontvangen, kunnen voor het nummer van die week niet meer in aanmerking komen.

Abonnementen: franco aan huis, per drie maanden / 1.20, voor het Buitenland per jaar / 6 bij vooruitbetaling. Afzonderlijke nummers aan het Bureau 10 Cent. Abonnementen worden aangenomen door alle Boekhandelaren, Postdirecteuren en aan het Bureau te Amsterdam. Advertenties: van 1 tot 6 regels / 1.20, voor elke regel meer 30 Cent. Aanvragen en vermelding van leidegaven en Verslagen van Vereen. 12 Cent. regel.

„En er rees een overlegging onder hen.“

En er rees een overlegging onder hen, namelijk, wie van hen de meeste ware.

Lukas 9:46.

Er rees, na de verheerlijking op Thabor, zegt Lukas, onder de trouwste belijders van Jezus, onder zijn naaste discipelen, *een overlegging*. Markus drukt het sterker uit, en zegt „dat ze *svoudon* hadden onder elkander.“ Elders bij Lukas heet het zelfs: dat ze in *twisting* waren. Drielei voorstelling, die duidelijk het begin, den voortgang en het eind van hun over en weer spreken doet uitkomen. Het zal wel begonnen zijn met de overlegging, daarna zullen ze onder dat overleggen woorden hebben gekregen, en dat woorden krijgen zal uitgevallen zijn op *twisting*.

Vooraf wij, Gereformeerden van Nederlandsche huize, kunnen ons hiervan zoo gemakkelijk een denkbeeld maken, omdat we in dit opzicht nog altoos als twee druppelen waters op de discipelen gelijkken. Bijna geen jaar is er onder ons te noemen, dat er niet in onze kerken *een overlegging* oprijst. Schier altoos heeft men dan weldra over die overlegging woorden onder elkander. En alsof het strijk en zet ware, verloopt zulk woorden krijgen ook onder ons in minder dan geen tijd in een *twisting*.

Ook de maanden die in dit jaar achter ons liggen (1902) leveren van deze voor het geestelijk leven uiterst gevaarlijke hebbelijkheid een veelzins min stichtelijk exempl. En dat er reden bestaat om hierin een speciaal *Gereformeerde* hebbelijkheid te zien, blijkt uit het dubbele feit: ten eerste dat zulk opkomen van overleggingen, zulk woorden hebben en zulk verloop in *twisting* er in de dagen van Dordt eveneens was, en ten anderen, uit het niet minder stellige feit, dat noch in de Lutherse, noch in de Griekse, noch in de Roomsche kerken dit onrustige verschijnsel in die mate bekend is.

Ja, men kan nog verder gaan en zeggen, dat de Gereformeerde kerken in Schotland, Frankrijk en Amerika te minder door zulke vredestorende overleggingen geplaagd werden, hoe verder ze van haar Gereformeerde belijdenis afweken en verliepen in algemeene confesie.

En wat ook opmerkelijk is, bijna altoos loopt ook bij ons door die scherpe overleggingen dezelfde roode draad als bij de discipelen, t. w. de vraag wie de meeste zal zijn, hetzij dan de meeste in macht en invloed, hetzij de meeste in kennis en inzicht, hetzij eindelijk de meeste in toegevoerde inschikkelijkheid en geestelijke liefde.

Ja, om het beeld te volmaken, gelijkken we ook hierin op de discipelen, dat gelijk zij met hun twist naar Jezus gingen, ook wij voor onzestrijdende overleggingen een beroep op het Woord doen; helaas, met dit verschil van uitkomst, dat Jezus met zijn hoog gezag den twist uitwees en beide partijen beschaamd deed staan, terwijl onder ons het beroep op het Woord maar al te dikwijls olie in het vuur blijkt te zijn, doordien men van beide kanten het Woord naar zich toepaart, en tenleste soms zelfs wie ons weerspreken durft, nog van Schriftvervalsing beticht op den koop toe.

Dit karakteristieke verschijnsel is overwaard, dat het door de wezenlijk godvruchtigen onder ons ook van zijn *geestelijke* zijde bezien worde.

Met de heftigen onder de woordvoerders valt bij het rijzen van zulk een overlegging eenvoudig niet te spreken. De twistgloed heeft evenals alle te schel licht geen ander effect, dan dat wie er in staat verblind wordt en niets meer ziet.

Maar wel heeft die geestelijke kant van het vraagstuk invloed op wie op een afstand staan en het getuist uit de verte aanhooren.

En dan voelen deze stille vromen in den lande aanstonds, dat men er niet mee van vanaf is, zoo men het oprijzen van zulke overleggingen, zulk woorden hebben onder elkander, en al zulke *twisting* kortwoordt, en aldus verklaart en zonder sparen voortveert. Immers bij de discipelen van Jezus was het toen Jezus leefde evenzoo; en juist niet bij de meer onverschillige schare; en het feit blijft dan toch, dat die discipelen door Jezus uitgevallen waren en het rijst deelden in zijn gemeenschap.

En wie zal nu zeggen, dat een karaktertrek die aan ons, Gereformeerden, meer dan aan anderen met Jezus uitverkoren discipelen gemeen is, zonder meer en onvoorwaardelijk tegen ons pleit?

Elke medaille heeft haar keerzijde. Alle hooger licht werpt dieper schaduw. Hoe

hooger iets in innerlijke deugdelijkheid rijst, hoe meer het bloot staat aan ingrijpende feiten. De Fransen noemen dit: met *les défauts de sa qualité* behept zijn. En zoo ergens, dan is dit spreekwoord hier en op de discipelen en op de Gereformeerden toepasselijk.

Er is onder ons Gereformeerden een hechten aan de preciese waarheid, een hooggaande belangstelling in het zuiver houden van de kerkelijke paden, een ernstig prijsstellen op de kennis van de waarachtige wegen Gods, die niet hoog genoeg kunnen ge waardeerd worden. Al wat het heilige raakt, raakt onder ons het hart. Onverschilligheid ten opzichte van vraagstukken die met het heilige saamhangen, is bij ons volstrekt ondenkbaar. Voor ons zijn al zulke vraagstukken geen bijzaken, maar levensaesthetics. En waar men in andere kerken al zulke overleggingen aan de geestelijken of godgeleerden overlaat, wekken ze bij ons in zeer breeden kring belangstelling en neemt ieder lid der kerk er in deel.

Tot zooverre nu is dit niet af te keuren, maar veel eer prijzenswaard; en met dank aan God mag dan ook erkend, dat er geen kring op aarde is, waarin de kennis des heils tot in bijzonderheden bij de leden der kerk nog leeft en werkt, als juist onder de Gereformeerden in Nederland. In de hooglanden van Schotland vindt men er nog iets van; iets ook in Amerika; maar toch, nergens is de deelneming in zulke geestelijke en kerkelijke vraagstukken zoo breed van omvang, noch gaat ze zoo diep als ten onzen.

Dit nu hebben we met de discipelen gemeen, en in zooverre is hier blijf van rijke genade.

Maar hoe schoon deze voorzijde van de medaille ook zijn moge, er dient ook op haar donkere keerzijde te worden gelet.

Ge ziet dit aan de discipelen. Ge ziet dit onder ons.

Liefst alles begrijpend, komt men zoo licht in de verzoeking om de redeneering bij zijn overleggingen af te scheiden van het reele leven, en verloopt daardoor in afgetrokkenheden. Scherp toeziende dat het heilige geen schade lijde, verwart men maar al te licht zijn eigen inzicht met het heilige zelf, en wil gelijk hebben.

Daardoor nu ontardt wat eerst ernstige en deugdelijke overlegging was, in *woorden krijgen*; dat is, men verliest de zaak waarom het gaat uit het oog, en verloopt in een ghespeld over woorden. En heeft men eenmaal *woorden gekregen*, dan koelt de liefde af. Er is geen saam raadplegen, geen saam overleggen meer, maar er komt op een zucht om elkander in woorden te verstricken, en elkander in het betoog te handig af te wezen, en waar zoo het eigen ik lauweren gaat zoeken, eindigt men met te *twisten* op echt vleeschelijke wijze.

Eerst twist men dan onder vier oogen. Straks in brederen kring. En ten slotte wordt het getuist tot in het publiek uitgedragen, en niet alleen publiek gemaakt onder de leden der kerk, maar publiek gemaakt tot voor het oor der wereld, zoodat Philistijn en Edomiet over het hek komen guren, om er zich aan te vergapen, hoe Juda en Benjamin elkaar in het haar vliegen.

Hiermede nu is de grens van het zondige reeds lang overschreden. De bede, „*na naam worde geheiligd*“, „*na Koninkrijk kome*“, en „*na wil geschiede*“, reeds lang uit het oog verloren.

De zegen des Heeren wijkt van ons. Misbruik van talent en kracht veranint het kerkelijk leven.

En het eind is, dat we in stede van een ere voor Christus' naam te zijn, de kleinen ergeren, zelve in genade verachten, en de zake van Gods kerk bederven.

In het gemeen ligt de schuld hiervan in de gemeene zondigheid, die ons door haar opwoelen verrast, eer we er om denken. Voor dit zondige zijn we dan soms stekelblind, we zien het niet, en omdat 't het heilige raakt, beelden we ons niet zelden veeleer omgekeerd in, dat al onze ijver uit God is, en voor zijn naam.

Maar dit zondige neemt onder Gods kinderen toch een nader bepaald karakter aan, hierin bestaande, dat men *persoonlijk verveemdt van de innige, ledere gemeenschap met zijn God*, zoodoende op zichzelf gaat leunen, en juist daardoor de liefde voor de broeders zoo ver vergeten kan, dat men zich niet meer schaamt tot in gif gedoopte woorden te bezigen, en er lust in te hebben, zoo men elkander een vlieg afvangt, aan de kaak stelt, en in het oog van anderen vernedert.

De meeste in zulk een twistgeding, de meeste in het betoog, en de meeste in het hanteeren van de behendigste, meest wondende wapenen te zijn, wordt dan een zelfgenot. En helaas worden er dan nog

altoos enkelen in onze omgeving gevonden, die in plaats van ons te bestraffen en te stillen, ons daarbij toejuichen en prikkelen om voort te gaan.

De diepe schuld rust dan niet op één, maar onveranderlijk op beide twistende groepen, hoe ze ook haar best doen, om zeive de onnozele te spelen, en alle schuld van gemis aan broederlijke liefde op de andere groep te werpen.

Er is tweerlei kracht in het Gereformeerde leven werkzaam, het *verstandelijke* redeneerende en het *mystiek-gevoelige*; en eerst waar deze in twee schoone, heerlijke harmonie saam en op elkander werken, bleit het Gereformeerde leven tot Godes ere en tot de waarachtige stichting en opbouw van zijn volk.

Niet het *mystieke* op zichzelf redt ons; het verstandelijke eerst voegt er klaarheid bij.

Maar ook niet het *verstandelijke* op zichzelf kan onze kracht zijn, want alleen het *mystieke* geeft gleed en warmte aan wat ons verstandelijk beschouwen bevrozen en versterven doet.

En daarom, als er weder zulk een overlegging onder ons rijst, dan moet die seker niet gesmoord, want niet het moeras, maar de heldere stroom waarin men tot op den bodem zien kan, geeft frisheid en leven.

Alleen maar, zie al wie Gereformerd is toe, dat in zijn kerk, in zijn woning en in zijn eigen hart op zulk een oogenblik het *mystieke* leven niet ter zijde worde gezet, maar zij er vooral op zulk een oogenblik een rusteloos, innig dringen naar warmer gebed, naar gevoeliger gemeenschap met het Eeuwige Wezen, naar een voller vereend zijn in Christus, naar rijker uitgaan van het hart in liefde voor de broeders, en ook dieper schaamtgevoel om de Kerke Gods niet aan den smaad der wereld over te leveren.

Anders holt het kwaad voort op den boezen weg, dat we van achteren zeggen moeten: wat vrucht hadt ge toen van dingen waarover ge u nu schaamt?

Alleen het *mystieke* leven nabij God in Christus is de gouden teugel, die u op dien boezen weg tot staan brengt.

Amsterdam, 25 Juli 1902.

Voor de Vrouwenkampen in Zuid-Afrika.

Verantwoord in ons nummer van 13 Juli: f 742 96; verder: van den heer W. J. Caspers, van de leerlingen der Chr. School te Heineoord f 0.37 1/2. Totaal f 743.33 1/2.

Voor Kootwijk's Scholen.

In hartelijken dank ontvangen door Ds. Houtzagers: Door Ds. B. van Schelven te Amsterdam, van Me. U. P. f 51. L. K. E. met aangegeven bestemming 20 Mark; van Ds. B. van Schelven, ontvangen van den heer J. H. Mollee te Amsterdam, van een zuster der gemeente, lett. B. f 10; van de kerk f 10.

Dringend verzoeken wij de behoeften van Kootwijk's scholen te willen bedenken.

D. HULLEMAN,

Kootwijk. Penningmeester.

Officiële Berichten.

Generale Synode te Arnhem.

De Kerkeraleden der Gereform. Kerk te Arnhem (A en B) verzoeken door dezen de Kerken, den zegen des Heeren af te smeeken, inzonderheid ook in hare samenkomsten op Zondag 10 Augustus, over de vergaderingen en handelingen der Generale Synode, die D. V. Dinsdag 12 Augustus, 's voormiddags tien uur in de Oosterkerk (Rietgrachtstraat) alhier saam komt.

Tevens wordt herinnerd aan de ure des gebeds op Maandag 11 Augustus, 's avonds zeven uur, in hetzelfde kerkgebouw, onder leiding van den WelEerw. Heer B. van Schelven, bedienaar des Woords bij de Gereform. Kerk van Amsterdam.

Voorts, dewijl onderscheidene deputatiën, door de vorige Generale Synode benoemd, ééner broeder met haar midden aanwijken, om in haar naam bij de behandeling van het rapport in de Synode op te treden, wordt aan deze rapporteurs zooverre zij niet leden der Synode zijn, verzoekt, zoo zij begeeren dat voor den tijd, dien zij ter Synode zullen hebben te ver toeven, voor hun logies gezorgd worde, hiervan wel kennis te willen geven aan de commissie voor logies, adres Br. Jb. Kaspers, Eusebius-buitensigel 32.

Namens de Kerkeraleden,

H. HOKSTRA.

H. A. HAFMANS.

In het Agendum is het volgende in te lasseten, dat de vorige week nog niet kon opgenomen worden.

Onder A. I., achter de opgave van e. Gel deland:

aa. Schrijven in zake het Concept Contract, van Kerkeraadsleden en leden der Geref. Kerk te Harderwijk.

Voorts achter de opgave van g. Noord-Holland:

ma. Voorstel Ds. J. van Anken (met 14 tegen 6 stemmen verworpen): „De Prov. Synode acht het noodzakelijk, dat het advies Ds. J. v. Andel c. s. ter zijde worde gelegd, en verzoekt de Gen. Synode, indien zij verening der Theol. School met de Theol. Faculteit der Vrije Universiteit mogelijk acht, zorg te dragen dat zij een zoodanige tij, waarbij de eigen inrichting wordt gehandhaafd, en het volledige zeggenschap, onverkort en ongedaald, aan de Kerken staat en haar gewaarborgd blijft.“

Onder j. Noord-Brabant en Limburg zijn in 't voorstel van Classis Klundert bij het drukken eenige woorden uitgevallen. Men leze bb. het te punt aldus:

2. dat die eenheid van opleiding niet mag ge eischt worden ten koste van een der bestaande inrichtingen, en derhalve moet worden gevonden in een overeenkomst van beide inrichtingen volgens contract.

Onder m. Drente moet nog staan:

cc. Schrijven in zake het Concept Contract, van den Kerkeraad der Geref. Kerk te Ruinerwold en Koekange.

Onder E. II. worde bij d. Zeeland in het voorstel van die Provincie punt 2 aldus ge lezen: „Elke Kerk stort daartoe naar den maatstaf die geen dienaar des Woords“

Onder de in dat voorstel vervatte regeling omtrent de *Weduwen* moet bij punt c achter „gld.“ het vraagteken geschrapt.

Onder G. moet aan letter e. toegevoegd:

Vraag van Ds. J. Teves Tan, te Beekbergen, om revisie van besluit van Prov. Synode van Gelderland.

Aan letter i. toe te voegen:

Schrijven van Br. Gerhard Bosch over dezelfde zaak.

En eindelijk nog als letter j. op te nemen: Beswaarschrift van Br. G. de Ruyter te Almkerk over „samenpraken“ op vergaderingen van Geref. Jongelingsverenigingen.

Onder letter H. Concept Zendingorde, bij de voorstellen van *Utrecht* moet onder punt 9 gelezen worden:

Art. XXVII te lezen: De administratie van de Generale Kas berust bij de quastores, benoemd enz.

Namens de Kerkeraleden der Geref. Kerk te Arnhem (A en B),

H. HOKSTRA.

Arnhem, 22 Juli 1902. M. A. HAFMANS.

Buitenland.

N-Amerika. Rome en het Mormo-nisme. Voeling tusschen de Gereformeerden en de Christelijk-Gereformeerde Kerk.

Reeds meermalen hebben wij er in dit blad op gewezen, dat in N-Amerika de Roomsche Kerk niet tiert en toeneemt, gelijk men dit, als men in aanmerking neemt dat de meeste landverhuizers die er heen trekken tot haar bevoorluders, zou kunnen verwachten. De Roomsche pater M. F. Shinnars in Ierland heeft onlangs berekend, dat Rome tweemaal zoveel kerkleden in Amerika hebben inoest als zij bezit, wanneer men aannemt dat de Roomsche bevolking toeneemt gelijk de Protestantsche. Als men daarbij in aanmerking neemt dat de meesten die zich in Amerika komen vestigen, uit Roomsche landen komen, dan kan men begrijpen dat pater Shinnars den Ierschen priesters toeroept: Redt uwe kudde van den Amerikaanschen wolf!

Ofert uwe kinderen niet op aan den Moloch. Voor uw volk is Amerika de weg naar de hel! Er is hierin voor het Protestantisme iets verbijtelijds. Die bijdschap wordt wel getemperd door de gedachte, dat velen die in Amerika komen, niet medegedeelt worden door den Protestantischen geest, maar veeleer opgaan in den dienst van den Mammon. Wij vrezen dat Rome door den Mammondienst vele leden moet verliezen, gelijk velen in Amerika zich onverschillig toonen voor allen godsdienst, daar zij alleen naar de nieuwe wereld kwamen om geld te maken.

Bovendien is het betreurenswaardig, dat het Mormanisme op sterke toename bogen kan. De volgers van den bedrieger Jos. Smith, die zich met den weidschen titel van „Heiligen der laatste dagen“ toonen en onder welke de veelewijf altijd nog bedektelijk voortwoekert, bevestigen tegenwoordig 2000 zendelingen in Amerika aan den arbeid te hebben, waarvan 1200 in de zuidelijke Staten. Zij beweren dat zij jaarlijks 20,000 bekeerlingen maken. De *Wachtbode* klaagt er over dat zij in Idaho, Wyoming, Montana, Nevada, Nieuw-Mexico en Arizona meer en meer invloed beginnen te krijgen op den gang van zaken. Het verbaast ons daarom niet dat men in Amerika zich over de toename van het Mormanisme ongerust gaat maken. Als men weet, dat het Mormanisme de Drieëenheid loochent en God houdt voor een lichamenlijk wezen, de erfsonde ontkenst enz. enz., dan besef men dat de onkunde groot moet zijn, als zulk een gedrochtelijke leer ingang vinden kan.

Het verheugt ons, dat in Amerika de Gereformeerde broeders tot eenheid zoeken te komen. Gelijk bekend is, gingen de Gereformeerde kerk en de Christelijk Gereformeerde kerk weder

uiteen, nadat zij een tijdlang vereenigd geleefd hadden, omdat de vrinetselaars in de vereenigde kerk geduld werden. Na de scheiding hebben de beide kerken echter elkander niet uit het oog verloren. Dit blijkt uit het volgende. Verleden jaar deed de Synode der Chr. Geref. kerk aan de Synode der Gereformeerde kerk de vraag: Wat zal de toekomstige verhouding van de Synode der Geref. kerk in Amerika zijn in betrekking tot de door eede verbonden ge-nootschappen? Ook begeerde men informatie of verklaring van het feit, dat in de belijdenis-schriften der Gereformeerde kerk de „verwerping van de dwalingen der Remonstranten niet wordt gevonden.“

De Synode van de Gereformeerde kerk van 1901 besloot om de beantwoording van die vragen in handen te stellen eener speciale commissie. Deze commissie voldeed aan haar opdracht en bracht op de jongste Synode verslag uit van haar arbeid. Dit rapport werd aangenomen en in handen gesteld van den afgevaardigde der Gereformeerde kerk naar de Synode der Christelijk Gereformeerde kerk, welke dezer dagen samen komen zal.

Voordat die afgevaardigde zijn boodschap overgebracht heeft, kan natuurlijk het antwoord niet bekend gemaakt worden. Maar het verbeugt ons, dat de beide zusterkerken met elkander voeling blijven houden en dat er een streven is om datgene wat de kerken scheidt, uit den weg te ruimen.

Gemengd nieuws.

Asyriologie. (Overgenomen). Nog niet zoo lang geleden was ons van de geschiedenis der oudste volken en staten uit den tijd van ongeveer 700 jaren voor Christus bijna niets anders bekend, dan wat er in de H. Schrift van medegedeeld werd. Wel waren er bij andere schrijvers eenige berichten over de oudste geschiedenis te vinden, maar deze berichten waren fragmentarisch, onvolledig, met allerlei sagen en legenden doorweven, en dus hoogst onbetrouwbaar. De Bijbel was het enige boek, dat in de eerste elf hoofdstukken van Genesis over de oudste geschiedenis der menscheid en volken eenige reekere inlichtingen schonk.

Maar daarin is in de vorige eeuw een groote verandering gekomen door de opgravingen in Babylonië en Assyrië. Er is daarbij een onnoemlijk aantal van spijkeropschriften gevonden, die allengs beter ontcijferd zijn geworden en onze kennis van de geschiedenis der oudste volken in buitengewone mate hebben uitgebreid en verrijkt. Men kan gerust zeggen, dat heel de oude geschiedenis van gedaante is veranderd en als het ware nieuw uit de monumenten is opgebouwd.

Over het algemeen kan men zonder overdrijving zeggen, dat de voorstelling, welke de Heilige Schrift van de oudste geschiedenis der menscheid geeft, door de nieuwste ontdekkingen op verrassende wijze bevestigd en verklaard is. Volgens Gen. 11: 2 is het land Sinear, de groote vlakte, die door Eufrat en Tigris wordt doorstroomd, het eerst door de menscheid na den zondvloed bewoond. Daar is de bakermat van onze beschaving te zoeken. De oudste bewoners waren volgens Gen. 10: 6-12 van chamitischen oorsprong, en zij zijn het, die de vaders der culturen verdienste te hebben. Maar zij moesten in verloop van tijd de heerschappij aan de Babyloniërs afstaan, die afschoon van semitische afkomst, toch de beschaving der oorspronkelijke bewoners overnamen en verbreidden ver buiten de grenzen van hun eigen land. Taal, literatuur, kunst, wetenschap, tijdrekening werden vanuit Babylonië tot in Kanaän en Egypte overgebracht. Door bemiddeling van Griekenland en Rome is onze beschaving nog gebouwd op die oude grondslagen, welke in de vlakte van Sinear zijn gelegd.

Van dat machtige rijk was de stad Babel sedert den Koning Hammurabi, den Amraphel van Gen. 14: 1, ongeveer 1700 jaren vóór Christus, het krachtige, alles beheerschende middelpunt. En wel moesten later in de dertiende eeuw vóór Christus de Babyloniërs wijken voor de Assyriërs, maar onder hare heerschappij zette de Babyloniësche beschaving hare bloeiende ontwikkeling voort. Zelfs wist het Babyloniërsch rijk onder Nabonassar (605-561 v. Chr.) nog eenmaal den toon aan te geven, en Babel te verheffen tot een wereldstad, die zelfs Nineve in de schaduw stelde. Maar toen was toch ook het einde gekomen. De inneming van Babel door Cyrus in het jaar 538 v. Chr. was het keerpunt. Daardoor werd het zwaartepunt uit de Chamitische en Semitische volken in de Japhetische of Indogermaansche menscheid verlegd.

WISCKEL.

Voor Kinderen.

EEN LASTIGE BUUR.

VIII.

Vijftien maanden gingen voorbij. Toen die om waren kon onze jonkman tevreden zijn, gelijk zijn patroon 't over hem was. Dat bleek wijl zijn loon ongevraagd van zes op tien gulden werd gebracht.

Kort daarop betrof Heinrich een andere woning. De lieden bij welke hij in den kot was — het leelijke woord „pension“ bestond toen hier nog niet en zal hoogen we over 50 jaar of eer weer zijn uitgestorven — die lieden, zeggen we konden het best met hem vinden en hij met hen, maar toch zagen ze hem liever gaan. Want onze vriend was gewoon tot een